

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/68/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112233735
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5112233735.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorého koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 14C/260/2012-185 zo dňa 2. júna 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný **m á** voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom (v celom rozsahu) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu (majetkovú) škodu, ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Žilina. Za preukázanú považoval (aj s poukazom na „procesné“ rozhodnutie odvolacieho súdu v priebehu konania) okolnosť podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Nadväzne mal za to, že k uspokojeniu nároku žalobcu v zákonnej lehote nedošlo.

2. V rámci vecného posúdenia okresný súd vychádzal zo skutočnosti, že v dotknutej exekučnej veci, v ktorej bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, bola dňa 13.5.2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd po vykonaní nevyhnutných úkonov uznesením z 19.11.2010 dotknutú žiadosť čiastočne zamietol a v časti (o vymoženie sumy 958,58 eur spolu s 6%-ným ročným úrokom z omeškania) vydal poverenie na vykonanie exekúcie.

3. Následne prvostupňový súd vyslovil niekoľko samostatných dôvodov vedúcich k zamietnutiu návrhu. Primárne konštatoval, že konajúci súd nie je oprávnený skúmať, či v inom konaní (ne)došlo k porušeniu základných práv účastníka tým, že konanie bolo nesústreďené alebo poznačené prietahmi. Dotknutú úvahu podrobne vysvetlil, vrátane konkrétnych odkazov na príslušné zákonné ustanovenia, a uzavrel, že nezistil konštatovanie prietahov na to oprávneným orgánom.

4. Okresný súd za relevantnú považoval nielen povinnosť exekučného súdu z úradnej moci (napr. v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C- 40/08) preskúmať neprímeranosť rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskom vzťahu, ale všetky súvisiace povinnosti vyplývajúce z pozitívneho záväzku štátu v otázkach ochrany spotrebiteľa. V tejto spojitosti zdôraznil, že súd automaticky nevydáva poverenia, ale vychádza z individuálneho posúdenia jednotlivých vecí. Nesprávny úradný postup pritom nepredstavuje samotná rozhodovacia činnosť, ktorá je podstatou súdnictva. Pokiaľ teda exekučný súd preskúmaval súvisiace podklady, išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia a túto nie je možné považovať za nesprávny úradný postup a ani za konanie vykazujúce znaky zbytočných prietahov.

5. S poukazom na závery aplikačnej činnosti Ústavného súdu SR (napr. I. ÚS 86/02, či IV. ÚS 440/2012) okresný súd dodal, že ani prípadné nedodržanie lehôt stanovených v zákone automaticky nevyvoláva porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Následne uzavrel, že v dotknutej exekučnej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu.

6. O trovách konania rozhodol (s poukazom na § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) tak, že v spore úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal, lebo si tento procesný nárok ani neuplatnil.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na opätovné prejednanie. Poukazyval na kontradiktórny charakter súdnej veci a v danej spojitosti namietal, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov protistrany, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Tvrdil, že okresný súd ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu; v dôsledku čoho vykonal pojednávanie, na ktorom v neprítomnosti žalobcu meritórne rozhodol. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytýkal, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

8. Upozornil, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania; súčasne však uvádzal, že o takomto návrhu nebolo ani rozhodnuté.

9. Žalobca (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytýkal súdu prvej inštancie viacero omylov - napr. konštatovanie, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil.

10. Podľa žalobcu okresný súd ignoroval všetky tvrdenia o vzniku škody z titulu celkových administratívnych výdajov. V tejto časti považoval jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nakoľko je skutkový základ danej veci jedinečný, je neakceptovateľné, keď súd svoje rozhodnutie odôvodní úplne rovnakými vetami ako v iných rozhodnutiach, v rámci ktorých vystupuje identický žalobca a žalovaný. Odvolateľ tiež nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti zapríčinil dlžník - povinný. V konaní žalobca hodlal predložiť „znalecký“ dôkaz o výške majetkovej škody, okresný súd však dokazovanie neprípustne skrátil, pričom žalobcu nepoučil ani podľa § 120 ods. 4 O.s.p. Zároveň ale tvrdil, že predmetný znalecký posudok predložil a okresný súd dotknutý dôkaz nevykonal.

11. V spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmom podľa odvolateľa okresný súd vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Na jednej strane okresný súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pre ktorú nečinnosť nenašiel žiadny objektívne udržateľný dôvod, na druhej strane však porušenie práva nekonštatoval a svoje rozhodnutie nevysvetlil.

12. Žalovaný ostal v odvolacom konaní nečinný.

13. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

14. Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž pojmovo predvída procesnú aktivitu strán sporu. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pritom práve pojednávanie, na ktoré bol žalobca riadne a včas predvolaný, avšak svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou na pojednávaní dňa 2.6.2015 - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa žalobca zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť.

15. Z obsahu spisu vyplýva, že spoločne s predvolaním na (prvé) pojednávanie bolo právnenému zástupcovi žalobcu doručené (dňa 2.9.2014) i vyjadrenie žalovaného vo veci samej. Tým je vyvrátená zásadná odvolacia námietka žalobcu o tom, že nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany. Poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. bolo súčasťou už prvotného poučenia, ktoré prevzal 7.5.2013. Okresný súd v rámci dokazovania sa oboznámil i so znaleckým posudkom (zdôrazňovaným žalobcom) a v rámci odôvodnenia dostatočne jasne vysvetlil, prečo ho nemožno považovať za hodnoverný. Obdobne konkrétne vymedzil, prečo niet dôvodu vyčkat' na predloženie posudku (objednaného žalobcom) ohľadne aplikácie noriem práva Európskej únie.

16. Termín (druhého) pojednávania v súdnej veci (na deň 2.6.2015) okresný súd určil 21.5.2015 a právnenému zástupcovi žalobcu bolo predvolanie doručené dňa 25.5.2015. Dňa 28.5.2015 bol konajúcemu súdu doručený elektronickým podaním návrh žalobcu na prerušenie konania. Okresný súd tento procesný návrh zamietol samostatným uznesením; vyhláseným na dotknutom pojednávaní.

17. Neopodstatneným je tvrdenie odvolateľa o predčasnosti meritórneho rozhodnutia z dôvodu nevyčkania na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (a ani aktuálne účinného Civilného sporového poriadku) nemožno vyvodit', že by súd mohol meritórne rozhodnúť len pokiaľ už nadobudli právoplatnosť rozhodnutia o (všetkých) procesných návrhoch strán.

18. Okresný súd náležite postupoval i v súvislosti s vykonaním (druhého) pojednávania v neprítomnosti žalobcu, resp. jeho právneho zástupcu. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 116/1993) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

19. Vnútorne protirečivým je odvolanie v časti, kde žalobca na jednej strane vytýka okresnému súdu vykonanie pojednávania, zároveň však zdôrazňuje, že bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Je nepochybné, že v súdnej veci pojednávanie nariadené a vykonané bolo. Taktiež je nesprávnou požiadavka odvolateľa, že v prípade, ak sa žalovaný k návrhu nevyjadril, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je totiž výlučne vecou procesnej autonómie žalovaného, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa žalovaného (bez ohľadu na to, že v súdnej veci sa žalovaný vyjadril) nepochybne bez ďalšieho neznamena povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

20. Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonný sudca (správne) postupoval v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jeho nevyhlásení. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania a ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jeho vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlásení rešpektuje rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013, či 2 Cdo 372/2013 z 27.11.2014) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

21. Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že okresný súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia rozsudku nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané oboznámením obsahu (fotokópie) exekučného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 20Er/2175/2010, ktorý dôkaz výslovne, označením povinného a spisovej značky exekútora (č.l. 1 spisu) požadoval žalobca. Inú skutočnosť nie je možné vyvodit' ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (jeho str. 16).

22. V rámci meritórneho posúdenia veci odvolací súd poukazuje na zodpovednosť žalobcu za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p., aktuálne § 380 ods. 1 CSP). Odvolací súd nemôže v sporovom/ /kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu strany sporu/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než stranou sporu v odvolaní vznesených, námietok. Z tohto aspektu je zjavné, že (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní žalobcom na súdy) v odvolaní absentuje akákoľvek (proti)argumentácia ohľadne konkrétnych vecných dôvodov, ktoré viedli k zamietnutiu návrhu.

23. Inými slovami, odvolateľ rezignoval na relevantnú reakciu na ktorýkoľvek z nosných dôvodov (t.j. predovšetkým zásada oficiality v exekučnej veci založenej na rozhodcovskom rozsudku z pohľadu potreby aplikácie spotrebiteľskej ochrany; „neoprávnenosť“ konajúceho súdu vysloviť porušenie základných práv účastníka tým, že konanie bolo nesústreďené alebo poznačené prietahmi; či ústavnoprávne súvislosti), na ktorých okresný súd založil svoje meritórne rozhodnutie. Dôsledky takéhoto postupu idú výlučne na ťarchu odvolateľa a musia nevyhnutne viesť k potvrdeniu meritórneho rozhodnutia.

24. Zároveň platí, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevysslovil. Z tohto pohľadu odvolacie námietky spočívajúce v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, či „keď ignoroval všetky tvrdenia o majetkovej škode“ resp. „že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník“ nekorešpondujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Ide o zjavné pochybenia odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

25. Vo vzťahu k námietke, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil, odvolací súd dodáva, že táto úvaha neobsahuje žiadne konkrétne tvrdenia o porušení povinností exekučného súdu pri doručovaní poverenia. Predovšetkým však nezodpovedá tvrdeniam prezentovaným v návrhu (§ 205a O.s.p., aktuálne § 366 CSP), kde žalobca skutkový základ uplatneného nároku založil na zákonnej povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní.

26. Nenáležitým je napokon tvrdenie žalobcu o neakceptovateľnosti takého postupu súdu, keď vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom, nerešpektujúcim jedinečné skutkové okolnosti. Práve žalobcom predložené odvolanie je totiž svojou vyššie opísanou zmätočnosťou, ako aj odôvodneniu rozsudku nekorešpondujúcim obsahom ilustráciou šablónovitého/typového podávania odvolaní. V protiklade s uvedeným, odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňa všetky zákonné parametre odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Okresný súd uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská sporových strán, výsledky vykonaného dokazovania, citoval aplikované právne normy a svoje závery primerane vysvetlil, pričom dostatočne objasnil, z akých úvah vychádzal.

27. Nakoľko odvolacie dôvody žalobcu boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnej časti ako vecne správny.

28. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvoinštančného konania. Nad bezprostredný rámec odvolania dodáva, že okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore.

29. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Odvolateľ - žalobca nebol v tomto štádiu konania (vôbec) úspešný, preto má žalovaný voči nemu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v (plnom) rozsahu - 100%.

30. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.